

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΑΡΧΑΙΩΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ (ΓΝΩΣΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ) Β' ΛΥΚΕΙΟΥ
18/11/2012

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσία «Υπέρ Μαντιθέου» παράγραφοι 6-7

Ἐπειτα ἐκ μὲν τοῦ σανιδίου τοὺς ἵππεύσαντας σκοπεῖν εὖηθές ἐστιν• ἐν τούτῳ γὰρ πολλοὶ τῶν ὁμολογούντων ἵππεύειν οὐκ ἔνεισιν, ἔνιοι δὲ τῶν ἀποδημούντων ἐγγεγραμμένοι εἰσὶν. ἐκεῖνος δ' ἐστὶν ἔλεγχος μέγιστος• ἐπειδὴ γὰρ κατήλθετε ἐψηφίσασθε τοὺς φυλάρχους ἀπενεγκεῖν τοὺς ἵππεύσαντας, ἵνα τὰς καταστάσεις ἀναπράξητε παρ' αὐτῶν. Ἐμὲ τοίνυν οὐδεὶς ἂν ἀποδείξειεν οὗτ' ἀπενεχθέντα ὑπὸ τῶν φυλάρχων οὔτε παραδοθέντα τοῖς συνδικοῖς οὔτε κατάστασιν καταβαλόντα. Καίτοι πᾶσι ῥάδιον τοῦτο γνῶναι, ὅτι ἀναγκαῖον ἦν τοῖς φυλάρχοις εἰ μὴ ἀποδείξειαν τοὺς ἔχοντας τὰς καταστάσεις αὐτοῖς ζημιοῦσθαι. Ὡστε πολὺ ἂν δικαιότερον ἐκείνοις τοῖς γράμμασιν ἢ τούτοις πιστεύοιτε. ἐκ μὲν γὰρ τούτων ῥάδιον ἦν ἐξαλειφθῆναι τῷ βουλομένῳ, ἐν ἐκείνοις δὲ τοὺς ἵππεύσαντας ἀναγκαῖον ἦν ὑπὸ τῶν φυλάρχων ἀπενεχθῆναι.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το χωρίο «ἐπειδὴ γὰρ κατήλθετε ἀπενεχθῆναι».
Μονάδες 10
2. Να αναφέρετε και να ελέγξετε τα επιχειρήματα του Μαντίθεου στο απόσπασμα που σας δίνεται.
Μονάδες 15
3. α) Τι ἦταν το «σανίδιον» και τι τα «γράμματα»;
Μονάδες 8
β) Γιατί η αναγραφή του ονόματος του Μαντίθεου στο «σανίδιον» δεν ἦταν αξιόπιστο στοιχείο ;
Μονάδες 7
4. Να αναφέρετε και να εξηγήσετε τα μέρη ενός ρητορικού λόγου.
Μονάδες 10
5. Να δώσετε πέντε παράγωγες λέξεις απλές ή σύνθετες των λέξεων: κατήλθετε, ἀπενεγκεῖν
Μονάδες 10

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΑΡΧΑΙΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσία «Υπέρ Μαντιθέου» παράγραφοι 6-7

1.όταν δηλαδή επιστρέψατε (από την εξορία), αποφασίσατε με ψηφοφορία οι φύλαρχοι να παραδώσουν κατάλογο των ιππέων, για να εισπράξετε πίσω το επίδομα από αυτούς.Κανείς λοιπόν δε θα μπορούσε να αποδείξει για μένα ούτε ότι εγώ αναγράφηκα (στον κατάλογο) από τους φυλάρχους ούτε ότι παραπέμφθηκα στους συνηγόρους του δημοσίου ούτε ότι εισέπραξα επίδομα. Και όμως είναι εύκολο να κατανοήσουν όλοι αυτό, ότι δηλαδή αναπόφευκτα, αν δεν ανακάλυπταν αυτούς που πήραν τα επιδόματα, οι ίδιοι θα τιμωρούνταν. Επομένως, μπορείτε να εμπιστευέστε πολύ πιο δικαιολογημένα εκείνους τους καταλόγους παρά αυτούς• από εκείνους δηλαδή ήταν εύκολο, για όποιον το επιθυμούσε, να διαγραφεί, ενώ στους άλλους αναγκαστικά αναφέρθηκαν όσοι υπηρέτησαν στο ιππικό από τους φυλάρχους.

2. Το σανίδιον είναι αναξιόπιστο αποδεικτικό στοιχείο ενοχής, γιατί σ' αυτό δεν υπάρχουν γραμμένοι πολλοί από εκείνους, που οι ίδιοι ομολογούν ότι ήσαν ιππείς,ενώ είναι γραμμένοι μερικοί, που είχαν φύγει από την Αθήνα.

Το πλέον λοιπόν,αξιόπιστο στοιχείο είναι οι καταστάσεις των φυλάρχων, γιατί ήταν αναγκασμένοι οι φύλαρχοι , εάν δεν απεδείκνυαν ποιοι είχαν υπηρετήσει ως ιππείς κατά την περίοδο των Τριάκοντα και άρα έλαβαν τα επιδόματα, να τα πληρώσουν οι ίδιοι για τιμωρία.

3. Το σανίδιο είναι αναξιόπιστο τεκμήριο σε σχέση με τους καταλόγους των φυλάρχων, διότι το πρώτο ήταν εκτεθειμένο, ενώ οι δεύτεροι έπρεπε να είναι ακριβείς, μια και, αν οι φύλαρχοι απέκρυπταν κάποιον ιππέα, θα έπρεπε οι ίδιοι από την τσέπη τους να πληρώσουν το επίδομά του.

Αν είχε υπηρετήσει ως ιππέας και επομένως ως συνεργός των Τριάκοντα, τότε ο φύλαρχος θα έπρεπε να συμπεριλάβει και το δικό του όνομα στον κατάλογο των ιππέων, οι σύνδικοι να διεκδικήσουν από αυτόν την «κατάστασιν», την οποία ο Μαντίθεος θα είχε επιστρέψει (στο φύλαρχο). Γεγονός είναι ότι δε συμπεριλήφθηκε στον κατάλογο του φυλάρχου, δεν είχε δίκη με τους συνδίκους, δεν επέστρεψε καμία «κατάστασιν». Επομένως,δεν υπηρέτησε ως ιππέας την εποχή των Τριάκοντα.

4. ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥ ΡΗΤΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

- Προοίμιον

Έκθεση του υπό ανάπτυξη θέματος

Σκοπός: η πρόκληση ενδιαφέροντος και προσοχής του ακροατή

Απόληξη: η πρόθεσις: σε μορφή κύκλου η σύντομη έκθεση του θέματος

- Διήγησις

Αφήγηση των γεγονότων που έχουν συμβεί και δεν γνωρίζει ο ακροατής

Ενδιαφέρει: η σαφήνεια και η πειστικότητα της αφήγησης

Συντηρείται κυρίως αλλά όχι πάντοτε στους δικανικούς λόγους και σπάνια στους συμβουλευτικούς

- Πίστις (αποδείξεις)

1. Άτεχνες

Αντικειμενικά πειστήρια-τεκμήρια

2. Έντεχνες → Το πιο ουσιαστικό μέρος του ρητορικού λόγου

Επινοημένες από τον ρήτορα αποδείξεις

2. 1. Ενθυμήματα: σύντομοι αληθοφανείς συλλογισμοί - κοινοί τόποι

2. 2. Παραδείγματα

2.3. Γνώμες (αποφθεγματικές φράσεις)

- Ηθοποιία

-Εξαρτάται από την εντύπωση που θα προκαλέσει στο ακροατήριο ο ρήτορας ως προσωπικότητα

-Αποβλέπει στη έξαρση (θετική/αρνητική) του ήθους:

1. του ίδιου του ρήτορα

2. του αντιπάλου

3. του ακροατή.

- Πάθη

Στόχος: η συναισθηματική διέγερση του ακροατηρίου (παθοποιία)

Ο ακροατής γίνεται συμμετοχος των συναισθημάτων που του μεταδίδει ο ρήτορας.

- Επίλογος

Σκοποί:

1. Η ανάμνηση-ανακεφαλαίωση όσων προηγήθηκαν

2. Η παθοποιία: συναισθηματική συμμετοχή των ακροατών (μέσω της προτροπής ή της αποτροπής)

5. κατηλθετε: έλευση, ερχομός, προσέλευση ,διερχόμενος, απερχόμενος

Απενεγκειν: φορά, φερνή, φορητός, διαφορετικός, παράφορος